

CSIKI HIRLAP

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

Előfizetési árak:

Egyes évre 8 K, fél évre 4 K, negyed évre 2 K. A hirdetések díj szerint számítjuk. — Egyes szám ára 20 fillér.

— Megjelenik minden szombaton. —

Főszerkesztő:

PÁL GÁBOR

ny. főigazgatói igazgató.

Felolós szerkesztő:

Dr. GÁL JÓZSEF

ügyvéd.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Dr. Gál József ügyvéd irodája, hová a közlemények, hirdetések és az előfizetési díjak küldendők.

Kéziratokat nem adunk vissza. — Nyitlér sora 20 fillér.

A nagy esemény.

A munkapárti sajtó az idei nyári saison legnagyobb eseményének a miniszterelnök és munkapárti címzetes vezér nagyenyedi beszámolóját mondotta; de csaknem valamennyinek megérte a hangján, hogy családás érte, mert ami legjobban várták, az új választójog alapvetésének részletes ismertetése — a nagy esemény köréből kiesett. Pedig ezt tartották alkalmas hívós szernek, mely a felforgatott alkotmány és jogrend reparációja érdekében szövetkezett ellenfelet összegabalyítja és így a reparáció kérdését a napirendről leszorítani alkalmas leendő.

A kormányelnök Nagyenyeden erre vonatkozóan csak néhány elcsépelet általános trázisra szorítkozott azzal a megokolással, hogy a részletek még nincsenek a belső kritika szűrőjén átesztve. Pedig mikor elnök a székét elfoglalta egymásra szedte ki a tarsoljából az ilyen és amolyan választójogi javaslatok alapelveit és kínálta vele az ellenzék obstrukciós árnyalatát.

Most jónak látta tartózkodóbbnak lenni és ehelyett a juniusi alkotmányromboló munka szükséges voltát, vagyis az erőszakot hosszulére eresztve igyekezett igazolni és e közben olyan hangon beszélt, mintha ő lett volna annak a dicstelen munkának vezetője, pedig mindenki tudja, aki az eseményeket figyelemmel kísérte, hogy nem vezéri, hanem csak rendőri szerep volt.

Ő szolgáltatta a fegyveres erőt, a katonaságot és csendőrséget az erőszak kivételéhez Tisza István házelnök rendelkezésére s mégis neveléses hadvezéri göggel legyőzött ellenség-ről beszélt, *"furcsának és szokatlannak"* jelezve, hogy a *"vert ellenség"* diktáljon békefeltételeket.

Ha az igazi vezér, a véghezvitt erőszak atyamestere, Tisza István házelnök mondotta volna el a Nagyenyeden elhangzott beszédet,

az ő szájából kevésbé lett volna provokáló ugyan ez a beszéd, mert hát öneki mindenáron mégis csak a maga igazolására kell törekednie, de még tőle is izléstelen lett volna „vert ellenség”-ről beszélni; mert ő bizonyára tudja és érzi, hogy erőszakja által az alkotmány szenvedett vereséget. Ennek pedig minden körülmények között első sorban van joga békét kivívni és bekefeltételeket diktálni.

Ha az ellenzék ilyet akar, ezt csak a megsértett jogrend és alkotmány érdekében akarja. És valóban akarnia is kell teljes erejével, ha magát későbbi súlyos gáncstól óvni kívánja ha hazánk kényes közjogi helyzetében a maga részéről is véres precedensét avatni nem akarja azt az eljárást, melynek egy gonoszszándéku megismétlésevel országunk különben is gyenge lábon álló függetlensége bármikor eltemethető lenne. Ezért tartjuk veszélyesnek, ezért tartjuk reparációra feltétlenül szükségesnek ezt a precedenset, melyet semmi esetre sem a higgadt megmentelés és erélyesség, hanem a türelmetvesztett erőszakra való hajlandóság indított véres útjára.

Gróf Tisza István saját bevallása szerint 13 év óta mindig készenállott ennek elkövetésére, hogy az obstrukciót lehetetlenné tegye, Lukács László pedig bevallás nélkül, de a tények tanúsága szerint ez alatt az idő alatt arra állott készen, hogy mikor a koalíció nemzeti kormánya a közös véderő körül vívmányokat akar, az önállóban belé csábító intrikával az akkori többséget megpoantani igyekezett. El kell ismerni róla, hogy nemcsak nagy pénzügyi kapacitás, de jeles intrikus is, kinek kiváló sikerei vannak. Ő bontotta meg a koalíciót és szakította ketté a függetlenségi pártot, mikor Justhékát, kik felé állandóan kacsingatott, a nemzeti vívmányok érdekében működő koalíciós kormány ellen obstrukcióra hangolta az önállóbank ügye alatt.

Ezen sikerei alapján precedensálva volt a miniszterelnökségre és a vele együttjáró kormány párti vezérségre. Mert a szabadelvű párt erájában gyakorlottá vált, hogy a többség vezetőit Bécs degradálja és az új vezért is ő jelöli ki. Most tehát Lukács László van beiktatva és feljogosítva, hogy gunyos mosollyal az ellenzék-ről mint megvert ellenségről beszéljen, mely a bekefeltételeket diktálni akarja.

De ha úgy fogjuk fel a helyzetet, mint ő, aki nem az alkotmányt, hanem az ellenzékét tartja vesztesnek, akkor se lehet szokatlannak mondani, ha a vert ellenség akarja a békét diktálni. Hiszen volt nem egy esel, hogy a megvert ellenség diktálta, mert a béke nagyobb érdeke volt a győzőnek, mint a legyőzöttnek. A legyőzött még tovább is tudta volna túrni elnyomatását, de a győzőnek türelmetlen volt a helyzete.

Hát nemzetünk 1867-ben könyörögte-e a békét, a kiegyezést? Nem a győztes autokrata fordult-e kiengesztelés céljából a nemzethez? És ha nem a legyőzött diktálta volna a békét, vajjon benne volna-e a 67-iki kiegyezési törvényben a restitúció in integrum, a teljes jogfolytonosság visszaállítása, közjogi és belkormányzati önállóságunk újra kimondása és az osztrák örökös tartományoknak a teljes alkotmányosság biztosítása, mivel hogy Magyarország amaz országoknak csak alkotmányos képviselőivel volt hajlandó érintkezésbe lépni a közös viszonyokra vonatkozólag?

Lukács László miniszterelnök öntelisséggel hangoztatott szavai tehát túllétek a célon, mikor kizárólag magának és pártjának követeli a bekefeltételek megállapítását, amiben az ellenzék feltétlen megadásának gondolata jut kifejezésre.

A miniszterelnököt taktikájában bizonyára a „si vis pacem, para bellum” latin közmondás vezérelte, ezért hangoztatott olyan harcias hangokat; de az bizonyos, hogy tőle Nagyenyeden

A „CSIKI HIRLAP” TÁRGÁJA.

A bűnös.

Írta: LÁZÁR ISTVÁN.

I.

Éles fütty hangzott az almák alól. Jolánka szíve megdobbant. De nem mehetett ki, mert anyja éppen azt magyarul néki, hogy az i betűt nem szabad olyan szögletesen írni. A fütty megint föhangzott, másodsor is, harmadszor is, mint valami kétségbeesett szerelmi üzenet, ekkorra már azonban kerek lett az i betű s Jolánka kilopódzott a jegyzői lakásból.

Végigsompolygott az udvaron és besurrant a kertbe: a virágba borult almák alatt tovalopta magát a nagy rózsafaj. hol Albertke, az I. főgymn. oszt. tanuló, már türelmetlenül várta.

— Kiszitüánd!

Mosolyogva bálintott Jolánka. Amint a mamájától látta. Leült Albertke mellé, a fűbe ujjacskáját fedésre emelte:

— Megmondtam már magának, hogy nekem egy fütty is elég. Ne csinálja olyan feltűnően, mert észreveszi mama és akkor mindkettőnknek jaj lesz...

— Bocssáson meg... de tegnap sem jött ki es...

— Nem, mert térdem álltam...

— Hogyan? — mosolygott Albertke részvevően.

— Miért?

— Eltörtlem egy majolika-vázát...

— És?

— Kikaptam...

Elsírta magát Jolánka. Albertke pedig szösze haját simogatni kezdte.

— Ne sirjon, — rebegte, — mert akkor én is... sírok...

— Meghatott esend támadt. Csak a rózsák sugogtak. De csináltn mosoly rezgett meg. Jolánka szemében s Albertke a férfi ösztönével úgy érezte, hogy ez a mosoly az ő férfiaságát kicsinyli. Fülkapta hát a fejét és fitymálással mondta:

— Eh, érdemes is sírni ilyen kicsiségért! Az ember sokszor kikap. Én biz' az ilyenért sohasem sírok...

— Mert maga férfi...

— No, igen, — béczentett Albertke fölfuvalkodottan, — a férfi szíve nem oly gyöngye... Igen... és, mint főgymn. tanuló, ajánlhatok magának valamit azt, hogy solase sirjon, mert nincs csunyább, mint síró nő...

Egy pillanatig elalélmekodott Jolánka, aztán hátravetett fővel kérdezte:

— Honnan tudja?

— Az ember olvas... Egy könyvben olvastam... És ez igaz!

A könyv és mosoly eltűnt a kisleány szeméből. Sértődötten mondta:

— Nem baj, azért mégis vannak, akik... De hát ezt azért se mondom el magának!

Konok dac tükröződött a tekintetéből. Albertke hidegen és gunyosan mosolygott. Ez sok volt! Pir szókott Jolánka arcába.

— No, hát tudja meg, — sziszegte, — hogy vannak, akik akkor is... szeretnek, amikor sírok!

— Diadalmasan nevetett, mert látta, hogy Albertke elcsápad, majd, mintha megbánta volna, amit mondott, lehajlotta fejét és zavartan játszadozott egy kicsi fűszállal.

Csak nagykésőre szólalt meg Albertke, akkor is olyan hangon, mintha légen beszélne:

— Hm... És kik azok?

Jolánka megszeppent.

— A mama...

— Engemet is szeret a mamám! — felelte Albertke rekedten.

— És a papa... — rebegte Jolánka.

— Engemet is szeret a papám! — jegyezte meg Albertke s most már a szeme baljóslatuan égett.

— Mondja meg!

— Mit? — kérdezte a szépsi leány akkora zavarral, mint egy nagy nő, kit kérdőre von a gyanakvó férfi. — mit mondjak meg!

— Azt...

— Se—en—ki más...

És sirva fakadt, mint az a nagy nő, kinek az öszinte vallomás már az ajkán lebeg, de még szeretne tagadni.

— Senki?! — kérdezte Albertke. Remegés színeződött ki a szavában. Jolánka megszeppenve ült a fűben. Fejét tagadóan himbálta.

— Senki

De bizonytalanság rezgett a szavában. Albertke szembenézett vele:

— Mi történt?!

A drámai feszültség a tetőpontra liágott. Jolánka nem bírta tovább. Elsírta magát:

— Megesókolt...

És eltakarta kezével az arcát.

Albertke, úgy ültőhelyében megtántorodot. Szeme könyv alá merült:

— Ki... Ki volt?!

— Vízmaty báci...

— És... és... maga?!

— En nem akartam...

— Szép!

nemesak az ellenzék, de saját pártjának higgat-
tább elemei is más egyebet vártak, mint azokat
a kivívó és sértő hangokat, melyekkel a béke-
galambját jömesszire sikerült elhesseketni.

"Ha beket akarsz, légy készen a harcra"
közmondást jó lesz a miniszterelnök urnak a
jelen esetben akként travesztálni, hogy: aki a
miniszterelnöki székből tovább is harcolt akar,
az legyen készen a — bukásra.

L. r.

Ismét a Vigadó.

A Vigadó kérdése örökös megoldhatatlan
problémája vármegyénk törvényhatóságának.

Vigadót akartak építeni és építettek egy
nagy téglaárkást, a mely sem külsőjével sem
belső berendezésével építetése célját még csak
nem is sejtheti s a nagy épület, melynek ere-
deli célja az volt, hogy a művészeteknek, a
tanoknak, a vigalomnak nyújtson hajlékot, ott
áll most az utcáson rongyoson meglepetten,
szomorúan mint az ellagyatottság szimbóluma.

A jobb érzésű ember lelke fellázad, ha
látja, hogy a közigazgatás miként van belé-
ve nagy hasznofelhasználásba s csodálkozunk-e azon,
hogy a Vigadó sorsa, illetve az épület elő-
módon való átalakítása, hogy azt kulturális és
gazdasági rendelkezések szolgáljon, állandóan
igazalomban tartja az elméket.

A közvélemény mindég követelte, hogy
valamelyes gazdasági célra hozassék a Vigadó
használatos állapotba. A közvélemény azonban
vigadó s a Vigadót egyszer pénzügyi palotá-
nak, aztán meg modern szállodának akarta
átalakítani, s a törvényhatósági bizottság a
közvélemény hatása alatt a tavaszi közgyűlésen
el is fogadta az átalakításra vonatkozó terveze-
tet s a költségvetés 215.500 korona végössze-
gét meg is szavazta, mely miniszteri jóváha-
gyást is nyert.

A kintalványozott összeg a magánjává
igazgatóságának rendelkezése alatt áll már s
mihelyt az arányt kifizették volna, a közvé-
lemény újra megváltozott s az augusztus 18-án
tartott igazgatótanács ülésén oly értelmű indít-
ványt terjesztett elő, hogy a Vigadó bérpalot-
ya átalakítását a s a megmaradt pénzből
egy kulturpalota létesíthessék.

Az igazgató tanács beható eszmecserét
megtartott az előterjesztett indítvány felett s úgy
határozott, hogy azt magáéva teszi s az aug-
sztus 18-án tartandó törvényhatósági plénum elő-
terjeszti s kéri fogja, hogy a törvényhatósági bi-
zottság határozata el a Vigadó épületének bér-
palotává való átalakítását s a város által fel-
ajánlott ingyen telken egy kulturpalota építé-
sét s a rendelkezésre álló 215.000 korona
250.000 koronára egészítessék ki, melyből úgy

az átalakítás, mint az újabb építkezés költsége
rendezhető lesz.

Sokak előtt talán bihettelen lesz, hogy
180.000—200.000 koronából egy kulturpalota
felépítése lehető legyen, de eloszthatjuk a
kétkedők aggyait, mert előttünk fekszik Lo-
vas Zsigmond híres építész mérnöknek a bras-
sói magyar színház építéséhez készített terve
és költségvetése, mely szerint 800 személy befo-
gadására modern színházat lehet építeni 140.000
koronával.

Magunk részéről az igazgató tanács hatá-
rozatát és a törvényhatóság elé terjesztendő
indítványát a lehető legmelegebben üdvözljük
s szerény tehetségünkkel felkaroljuk és tá-
mogatjuk s az eszme helyességét a megvalósít-
ás sürgettségét, hasznos és célszerű voltát
elégé hangsúlyozni talán nem is tudjuk.

A Vigadóra szakértők mondták ki, hogy
azt bármire faragjuk, akakitjük, az soha sem
fog az eredeti célnak megfelelni, jobb akkor
hát, ha felhagyunk minden olyan kísérlettel,
mely a Vigadóból kulturpalotát akar alakítani
s berendezzük kislakásoknak, a melyeket a la-
kasviszonyok folytán a lehető legjobban fog-
nak értékesíteni.

Az augusztus végi közgyűlésre felhívjuk a
törvényhatósági tagok figyelmét.

Nem tartozik ugyan a Vigadó sorsához,
de itt kell megemlítenünk, hogy több törvény-
hatósági tag a 31-iki közgyűlésre indítványt
terjesztett be aziránt, hogy a pénzügyi palot-
a, ne a már jövőhagyott tervet szerint a
vármegyéhez kibővítés képen építessék, ha-
nem a régi törvényszék helyére önálló épület
gyanánt.

Kétség kívül nemes intenció vezet az in-
dítványozókat, de nem kellene szem elől té-
veszteni azon körülményt, hogy a miniszterium-
ban, mint elengedhetetlen feltételt kötötték a
pénzügyigazgatóság felállításához és szervezésé-
hez azt, hogy az igazgatóság a vármegyéhez
nyerjen elhelyezést.

Két évig küzdött a törvényhatóság ez ellen
a kívánság ellen, a míg végre belátta, hogy
minden kérés hiába való s végül bele ment a
vármegyéhez kibővítésébe.

Ne tegyük ki a vármegyét annak a köz-
gazdasági hátrányoknak, a melyek újabb egy-
két esztendő meddő harc folytán az igazgató-
ság szervezéseinek kérdésél 1—2 esztendőre
elodázta. Ne csináljunk a vármegyének a szol-
gábirósági épület és a régi törvényszék lebontá-
sával kettős kárt, mert az utóbbi mint bér-
palota busás kamatokat hajt. Ne feleljük végre,
hogy az építés már ki van adva s a szerződés
megvan kötve s jóvá van hagyva s az esetle-
ges szerződés megszegés folytán egy nagy kártéri-
tési pernek tesszük ki a vármegyét.

Remegett, küzdött magával. Egy darab idő
mulva el kérdezte:

— Hogy történt?

— Úgy hogy — vallotta Jolánka, — én a ba-
bámmal jártam. Vizmaty bácsi meg a mamával
beszélgetett. Egyszer elmentem mellette, hirtelen meg-
ragadt s azt mondta mamának: „Jaj, nagyságos
asszony, be szép kis leánya van” és ...

— És?

— ... és megcsókolt ...

— A mama előtt?

— A mama előtt ...

Nagy darab sötétség tünt el Albertke arcáról.
— Még jó, hogy nem titokban ... És mit csinál
magam?

— Elbújtam ...

— Jól tetted ...

Tünődve nézte a fűszálakat, mintha azoktól
kerne tanácsot, Jolánka csendesen sirdogált, Megsaj-
nálta. Végzetlenül kezdte:

— No, ne sírjon azért! Én megbocsátok ...

Maga nem tehet róla. Utóvégre is Vizmaty bácsi már
huszonhat éves és postamester, aztán meg a mama
elött történt ... De mégis fáj! Mert ne feledd el,
hogy nekem ígerte a szívét, mikor magának adtam
a nagy képeskönyvet ...

Jolánka bánata is valamicskét enyhült. P. naszo-
san mondta:

— Elég nem szép, hogy a nagy bácsik töröd-
nek velünk. Nagy bácsik nagy lányokat csokolgas-
sanak ...

— Úgy van!

De hát Vizmaty bácsi majd mindennap ná-
lunk van, ebéden, vacsorán. Papa is szereti, mama is
szereti ... Azt mondják, jó fiu ...

— Nem mondom, hogy rossz fiu. De ezt nem
viheti el szárazon! Meg kellene tanítani ...

— Vizmaty bácsi nagyon okos ember, ő mindent
tud ...

— De nem tud keztyűbe dudálni ... Olvastam
egy elbeszélést, hogy egy csókért meghalt egy bácsi ...

— Megöli?! — rebegte Jolánka tágranyított szem-
mel.

— Ki?

— Vizmaty bácsit ...

— Megölném, ha lehetne. — sóhajtott Albertke
lehorgasztott fővel, — de ő nagy ... Nem igaz?

— Igaz ...

— De ezt mégse viheti el szárazon! Mit lehetne
csinálni?

— Nem tudom ...

— Hol van most?

Átmutatott Jolánka a szomszéd házra melynek
ormán ott díszlett a fölrás: „M. Kir. Postahivatal”,
aztán Albertkéhez hajolt:

— Alszik ...

— Mit lehetne csinálni? Hadd lássa meg, hogy
titkos kezek dolgoznak ellene ...

Mély tünődésbe estek mind a ketten. Jolánka
volt az ötletebb. Titokteljes arccal suttofta:

— Én tudom ...

— Mondja, ha tudja!

— Nem mondom meg ...

Albertke a zsebébe nyúlt.

— Magának adom ezt a piros almát ...

Odanyújtotta. A szósi meghaltot mosollyal
fogadta. Hozzáhajolt:

— Bujjunk át a sövényen s kössük be az ajta-
ját és az ablakokat is ...

— Jó. De mivel?

A székely nagygyűlés.

Alig választ el egy-két nap Csikszereida város
és Csikvármegye ünnepétől, a székely nagygyűlés
napjától.

A lelkesülés, a mely úgy az idegenek, a ki-
ket vendégeink gyanánt szívesen látni szerencsénk
lesz, mind a város közönsége körében egyre nő,
— ugyannira, hogy városunkban tartandó kongressz-
us a legkímélhetőbb, a legimpozánsabb lesz az eddig
tartott összes székely kongresszusok között.

Vonz a program is, de vonz a város fejlődé-
sének híre is mindenkit, a kit csak a legkevésbé
kötelek is fűz a városhoz, s vonza az utóbbi mind-
azokat, akik e város hirtelen fellendüléséről a székely-
taj iránti szeretetük által vezettelve, örömmel akarnak
közvetlen bizonyosságot szerezni.

Egy pár nap választ el a gyűlés napjától, egy
pár nap csupán a kiállítás megnyitásától és máris
olyan élénkiség van utcáinkon, olyan lázas készülé-
dés érezhető mindenben, ami az ember idegeire hat,
hogy ebből meglehetne már állapítani, hogy város-
unk nagy események előtt áll.

Az ipari kiállítás, a melyről már a mult szá-
munkban részletesen referáltunk, már teljesen össze-
álltva, elrendezve várja a megnyitást s a felhalmozott
gyönyörű ipari cikkek és házi munkák dicséretét, el-
ismerést fognak kivívni úgy a kiállítóknak, mint a
rendezőknök.

Csikszereida város polgárai!

Legyelek ott mindnyájan a fogadtatástól a ven-
dégek elutazásáig a székely kongresszus minden fá-
ziséjánál.

Tüntessetek vendégszeretettel impozáns rész-
vétellel egy a gyűlésen, mint a fogadtatáson, a város
jó hírre a magyar faj jellemzően azon tulajdon-
ság, hogy a köziránt melegen érdeklődik, követelik
ezt tüteket.

Most van az első alkalom, hogy egy ország-
nak minden iránítókat érző testületét, egyesületét lalati-
tok között üdvözölhetitek; fogadjátok tehát olyan igaz-
szeretettel, a milyen tiszta lelkesültséggel ők közibétek
jönnek.

Annak bizonyítására, hogy milyen magas nivóju
lesz a gyűlés, közre adjuk a bejelentett vendégek
névsorát, a kiknek személyisége magában is
országos eseményévé emeli a székely nagygyűlést.

Jelen lesznek a következők:

Székelyvár helyről: dr. Sebess János alispán,

Gothárd János polgármester.

Budapesti Székely Egyesületből: dr. Benedek
Sándor közép bíró Budapest, Benedek Elek ró, tit-
kár Kisbocan, Rediger Ödön gyógyszerész Budapest

Gyergyószentmiklósi Gazd. Hitelszövetkezetből:
Bajna András elnök, Ferenczi Balázs pénztárnok,
Sántha Albert tanító

Gyergyószentmiklós város részéről: Orel Dező
polgármester, Puskás Adolf főjegyző.

Csikszentmihályi Hitelszövetkezetből: Szűcs La-
jos elnök, Dobos Dénes ügy. tanító, Kristó Domokos
könyvelő.

Brassói Székelytársaságból: Zakariás János ügy-
véd, elnök, Zakariás Jánosné ügyvéd neje, Zakariás
Margitka ügyvéd leánya, Tabori Pirokka irónő, Tó-
kés Ernő ref. lelkész, Száva Pető kereskedő, Kolcse
István iparos, Csulak Lajos tanító és neje, Páp Pé-
ter ig. tanító, Bokor András gazda és leánya, Király
Lajos kereskedő, Szécs Dénes tanár, Patáky Ferenc
cipész, Nagy Ferencné cipész neje, Goldhofer József
cipész, Szűcs József csizmadia, Szűcs István csizma-
dia, Vajda Gyula kárpitos, Gáboši Dénes cipész.

— Kötéllel! Vizmaty bácsi istállójában sok köte-
let láttam ...

Ragyogott a két gyermek szeme. Átbujtak a sö-
vényen. Albertke a posta ablakára osont, fölkapasz-
kodott a vasrácsra s bekandikált.

— Pst! ...

Háfratott az udvaron

— Az ágyon fekszik. Alszik ... Hamar

Bement az istállóba s néhány pillanat mulva a
posta ajtaja felé sompolyogtak. A hivatal ideiglene-
sen egy régimódi parasztházban volt elhelyezve. Aj-
taján nagy kilincs és behúzós volt. Nem sokáig
habozott Albertke; hurkot vetett a vashúzóra s a kö-
telet a vízescsészer rudjára csavarta, mint Jolánka ava-
tott kézzel fektelett át az ajtófélfákon.

— Úgy! Az ablakokat nem kell, vasrács van
rajtuk. Ott nem tud kijönni ...

— Most pedig torlaszoljuk el a kijárást is ...

— Jó ... — ugrándozott Albertke s megkezdő-
dött a munka. A nyitott kocsiszin tele volt lim-lom-
mal. Elő egy nagy káposztáshordó állott. Kihenge-
ritették. Előgurították a tornácig, beemelték valahogy,
fenékre állították, aztán hozták a messzesézsát, az
ecsettel, a jármokat, a szövöszék szerkesztett darab-
ját, a rokkát, kasztát, kapát, szénalohdó villákat, ronz-
padot, fűrészt, deszkadarabokat, bőrt, rongyot, cson-
tot s mindenféle lim-lomot, amit csak kézbe kaphat-
tak, úgy, hogy tíz perc mulva a rengeteg cök-móktól
nem is látszott a hivatalos ajtó.

S mindezekről semmit sem tudott Vizmaty bácsi,
oly mélyen aludta az édes déli álmot ...

Ille berek! Elillant a két gonosz csont s a sö-
vény mögött csendes bruhahával nézte a csuflá tett
hivatalos ajtót. Azon mulattak, hogy Vizmaty bácsi
nem tud na kijönni.

Szabó Béni szücs, Csoma András kocsigyártó, Kelemen László kovács, Barabás Mihály szabó, Gergely Sándor őri szabó, Filipapies István fodrász, Kun Antal kereskedő, Kovács István dr. ügyvéd, Albertly Sándor vállalkozó, Nagy Ferenc cipész, Gallo Márton kovács, Fazakas Zsigmond cipész, Puskás József eszmadár, Tima József eszmadár, Botli Dénes cipész, Rétovics Antal keféltető, Egri Karoly szücs, Szakács József kovács, Péter József kovács, Barabás Mihály szücs, Gergely Sándor néj, Szolga Mihály szabó, Mozes András esztergályos.

Gyulafehérvári Székelytársaságból: Szűcs Daniel postamester, Hauman Sándor kereskedő, Dobroviczky Gyula tanár, ellenőr, dr. Cséke Vince ügyvéd, Kocsis György törv. bíró, Kastaly Gyula adófeloszt. Hosszterci Székelytársaságból: Laurentzi Oszkár szőlőművelő.

Dobozok győgyúrdó igazgatósága: Imets Ernő igazgató, Előtakarékos.

Ugyorszentmiklósi Székelytársaságból: Ferenci János bírókocs, Simon Adam igazgató tanító.

Szent István király egyesületből Bukarest: Huszti János elnök és neje, Szabó István jegyző és neje, Kovács Ignác pénztáros neje, és fia, Farkas Ignác, Tamás György, Antal József, Gergely Émile hitvallók és neje, Farkas Ignác, Tamás György iparos, Antal József gazdász és neje, Péter Árpád iparos, Péter Antal iparos, Hozó Ilyés iparos és neje, Tóth Jenő iparos és neje, Kovács András kocsigyártó és leánya, Lázár András és neje.

Földvár Székelytársaságból: Vadrácsa Vencel főbíró, Árkai Géza ügyvédjele, Bedő Ferenc járásbíró, dr. Endegy Álfred ügyvédjelelt.

Szabolcsújvári Székelytársaságból: Dömötör János elnök, Csányi Gábor titkár, Salamon Árpád aligazgató, Witon Róbert foglami tanár.

Székelytársaságból: dr. Balogh István jogtanácsos és neje, Szarvady Pal titkár, Gálanger János árnyaltes tanár.

Hosszúfaluból: dr. Sükösd Zsigmond ügyvéd, Bajai Széchenyi S.övetség, dr. Borocz Kálmán ügyvéd.

Mezőúrsi Székelytársaságból: Boér Károly ref. lelkes és neje, Székelykőv, Jenei József bírókocs, Mezősavás, Osz Sándor áll. tanító Mezőmenes, Kriztal Sándor ref. lelkes, Mezőtele, Farkas Jenő ref. lelkes, Udvarhely, s. Molnár Albert ref. tanító Maros-szentánna.

Dereceni Székely Társaságból: Lestyan Adorján paraszó, Mihálovits Jenő, Viski Sándor és neje, dr. Kovács József és neje, dr. Magos György, Seláner Gyula, Liptai József, Szivassy Karoly, Szivassy Rozs leánya, Székely Ferenc felmérés i. felügyelő, dr. Berencsy Zoltán, Szilágyi Imre, Kálmanczy Dezső, Szivassy Karoly női szabó és leánya, Weikmann Jakab ökl. mérnök és neje, Varga Lajos ügyvéd és neje Scheiber Gyula rendkormányt.

Gyergyószentmiklósi alkoholellenes szövetségéből: Szabó György esperes, dr. Lukács József jog tanár, Madaras István szov. tag, Paul Albert tanító Alalu, Madaras István szov. tag, Horváth Mihály tanító Alalu, Sipos Károly püspökös Kilyánt, Bene János tanítólélt Csékeszdomokos, Péter Elek tanító Csékeszdomokos, Szekeres István sekrestyes Szentmihály, Meszáros Sándor tanár, Nagykaszon, Kassay Lajos foglami, igazgató, Szavik Ferenc foglami tanár, Kamenocky Elek tanító és írónó.

Csikseredai Székelytársaságból: Dr. Ujlasi Jenő polgármester, Botár Bela, Dr. Gal József. Közleked. szerkesztőségéből: Petényi Tamás főmunkatárs Budapestrol.

Benczei fűrdőrol: Lázár György fűrdőtulaj. és neje.

Városl.: Jeszenszky Imre háztulajdonos, Péteki Szövetésből: Nagy Zsigmond kizgazda, Mozes András malomtulajdonos.

Tordai Székelytársaság: Dozsa Ferenc törv. bíró, dr. Vitan Fndre ügyvéd, Egerházy Lajos ref. lelkes, szabolcsi Lajos adótanár, Panajoti Ferenc püspökös tanító, dr. Balog György ügyvéd, dr. Lőrinczy Ákos ügyvéd, Lőrinczy Dénes un. esperes, Hirczy Ferenc rendkormányt., új. Gézsi József városi tanácsos, Ferenczy Árpád márkasbiztosítópénzt. igazgató, Kastaly Árpád városi adóoszt., Tosa László p. b. igazgató, Boross Elek városi főjegyző, Gallos Aladé gazd. isk. tanár, Peter Antal polg. isk. tanár, dr. Baróthy István ügyvédjelelt, Szentkirályi Gábor ügybírókocs, dr. Szalmay Lajos törv. jegyző, Lőrinczy Geza főfoglami tanár, Bunyitay Vince gazd. egy. titkár.

Maroshévízrol: Öv. Gerbert Emilé tanító, Magyararól: Lenart József ref. esperes, Ségsvárról: Benedek Mihály kir. tanfelügyelő, Nagyszébeni Székelytársaság: Borszoki Soma ny. min. osztálytanácsos és neje.

Székelytársaságok Szövetéséből: Deák Lajos elnök és neje, Máthé József főtitkár és leánya, Bro András ref. lelkes ellenőr és neje, Hints Sándor pénztáros.

Marosvásárhelyi Székelytársaságból: Szentgyörgyi Dénes titkár, Nagy Endre fősz. ker. isk. ig., Szántó Ákos bir. íródat. sz. fia, neje, és leánya, Gesszár Lajos építész és neje, Deák Ignác urad. mérnök és leánya, János Samu leányisk. igazgató, Székely Adoll vállalkozó és neje, Csernati István bírókocs, Gal Marton áll. tanító, Révész Vilmos szabolcsi, Herceg Ferenc szabolcsi, Bajanoth Albert lakatos, Szántó Gábor bankpénztáros és neje, Baka Béla ip. isk. tanár és neje, Bástya Lajos ep. vállalkozó, neje és leánya, Nagy Dezső szabolcsi és neje, Oroszlány Gábor hírlapíró és neje, Szász Béla hírlapíró, Szabó György foglami tanár.

Földmívelésügyi miniszter képviseletében: Dr. Kóós Mihály min. tanácsos Marosvásárhely, Marosvásárhelyi iparkamarából: Laszlo Gyula

miniszteri titkár, Szakács Péterné titkár, Szakács Péter és neje, Tausz B. Hugó kir. tanácsos és neje.

Maros-torda vármegye tanácsa tiszteletéből: Fülöp Samu igazgató tanító Marosvásárhelyről.

Kultuszminiszter képviseletében: Dr. Gyalóky Sándor főispán Csíkszereda.

Nagyajtáról: Dr. Ferenczy Geza ügyvéd.

Pénzügyek orsz. Erdélyrészi szövetség: Miklós Ármánd főtitkár Kolozsvár.

Országos közművelődési tanács: Dr. Arka Kálmán ügyvezető alelnök Budapest.

Szentharomszról: Bajko Márton tanító.

Itt kell helyreigazítani a múlt számlámon hozott azt a leveles értesítést, hogy az ismerkedési estély az Európában lesz, mert az ismerkedési estély 15-én este a Vigadóba fog megtartani.

A gyűlés utáni napon 27-én kirándulások lesznek a Harghita tündöke és Gyimesbe.

A Harghita tündöke 6 órákor indulnak szekereken, Gyimesbe pedig fél 6 órákor vonaton utaznak a kirándulásokra igen sokan jelentették be részvételt városunkból is.

A székelyek kincses tárházáról.

Írta: GÁBOR GYULA szepsz. áll. isk. tanító

Van a székelységnek egy nevezetes épülete, nagy temploma Sepsiszentgyörgyön a Székely Nemzeti Múzeum.

Nem régen, múlt évben október 22-én volt az alapító letétele a legfőnyesebb, legünnepélyesebb módon.

Ezen ünnepség méltó kifejezése volt a székelység nagyságának, az itt lefolyt ünnepsorozat pedig megmutatta az erőt is a mely a nép jövőjének fényes biztosítéka lesz. Örömmel nézele az igazgatóválasztmány évi jelentése e pillanatot emlékezetes nagy napnak egy korszakot alkotó, tartalmas évnék, mert sok évtizedes küzdelem után csak most látja munkásságának eredményét, hogy a székely történelmi emlékek, természeti kincseink megmentése egy hatalmas tárház emelkedik ki a földből.

Lattam, hogy az itteni székely testvéreink közül sokan nem érdeklődtek a közművelődés ezen hajléka iránt pedig az nem csak Haromszéké, hanem mindnyájunké — vagy tán nem ismertek annak célját, rendeltetését, azért egy pár sorban megemlékezem keletkezéséről, életéről s ha pedig e szerény sorokkal mást nem értem el, csak egy pár régiséget menthettem meg a megsemmisítéstől az is eredmény, azzal is megnyugszom.

A Székely Nemzeti Múzeum nyilvános élete csak 1875-ben kezdődött, azonban a tulajdonképpeni születése már régebbi keletű, létezését meg maig is látható régi nemesi kuriában fogantott meg az alapítása egy szentleltő igaz hitelesny öv. Cserey Jánosé sz. Zatkorezky Emilia sziveben. Ő jósló szemekkel belátva a jövőbe, gyűjténi kezdte a régiségeket, könyveket, okmányokat, iratokat, edényeket stb. sőt anyagi áldozatot sem kímélt csak hogy megmenthesse múltunk emlékeit. Gyűjteményét gazdag családi ekezerével, régiségeivel együtt — néhai Pótsa József háromszéki főispán, a székelyek jó atyjának közbenjárására — székely nemzetünknek ajándékozta, Sepsiszentgyörgyöt jelölve meg székhelyül. Ezzel meg volt vetve alapja a ma messze földön híres, értékes és gazdag Székely Nemzeti Múzeumnak.

Azóta e múzeum ügyeit Haromszék, Csík és Udvarhely vármegyék fő és alispánjai, polgármestereiből álló felügyelő bizottság intézi, belső ügyeit pedig az ott székelő igazgatóvá lasztmány.

A gyűjtemények, régiségek törzsanyagának állománya 1879-ben 8779 drb. volt. Hogy már ekkor mily sok drága és nevezetes kincs volt e múzeumnak egy nehányt itt megemlítek: (tró) Apor István szep. tala 1516-ból, Kemény János fejedelem ivópohara 1660-ból. Szövetkezők közül: Barabás Maria aranyfőköteje, Tisza Krisztina nyakéke s több himzett vallásos cecék a XVII. századból, fából: Basa Tamás elnöki támlásszéke és könyv állványja 1642., Közdivásárhelyi ev. tel. templom épíreséje

1630. Egy tizezer darabból kirakott (török betűk) mozaik török asztal. Kis Elmő labornok dísz nyerge. A székelyeknek Agyagfalván tett törvényök 1506-ból. Zabokai Basa Tamás szerződése Mikes Benedekkel 1593. Bem tábornok érdemrendjele, melyet 1848—49-iki szabadságharcban Nagyszében bevételé alkalmával kapott és holliglan viselt. Újabbán Gábor Áron régágyuja. (Kézdivásárhely ajándéka.

A muzeumi régiségek 1910. év végére 90,067 darabra szaporodtak fel s éppen a folytonos szapovulat és nagy értékű muzeális anyag készletre a rendezőséget arra, hogy nagyobb építkezésre gondoljon.

Végre sikerült a sok nehézségok után a pénzügyi akadályt legyőzni, mert a magyar törvényhozás az építkezésre 170.000 koronás segélyt adományozott, a mellyel megkezdték s ma már befejezés előtt áll.

A vármegyénk nem csak segélyezte, hanem egyesek is szépen gyarapították, gazdagították az anyagot is. Pl. Vakár Arthur Gyergyószentmiklós, Csikvármegye szerkesztősége Gyergyószentmiklós, dr. Dobribán Antalé Gyergyószentmiklós, dr. Dobribán Antal és Valits József, Bartalis Ágost csikszentmártoni főszolgabíró, Ince Domokos rk. pleb. orsz. képvis., Nemes Dezső Györemete. Szépvízi volt növendékeim által adományozott 89 drb. érem- és pénz, 4 drb. papírpénz, 1 drb. nyomtatvány, 1 drb. pecsétnyomó.

A faraghatatlan múzeum örök múlt év október havában Csikszentmure, Csikbámfalvára való kiszállításuk alkalmával Ince Domokos rk. pleb. és Füstös Sándor tanító urak támogatásával szintén sok néprajzi tárgyakat gyűjtöttek össze.

Vadamin Roediger L. nyug. főgimnáziumi tanár ur több fenykepfelvételel készített Csikból a régi templomok, templomkerítések, kapolnak építészeti emlékeiről és berendezési tárgyaírol. Kaszonjakabfalván levő Katalin kapolna eszes-éves korból származó ajtók, abiakuról.

Csutak Vilmos és dr. Laszlo Ferenc főgimn. tanárok mint múzeumőrök megtekintették a csiksomlyói, csikvardófalvi, csikszentleleki régi könyvtarakat, levtelarakat és a csikmenasági származó olart.

Azonban a vármegyében még sok régi műemlékek, értékes tárgyak, irások, könyvek, eszkozok, butorok, legyverek, kardok, penzek, baltek, tüzeslöhök, asványok, kövöletek, nepéleti tárgyak stb. található s azért különösen nekünk tanítóknak első kötelességünk megfigyelnünk a régiségeket. Kedves karistarsak! ne engedjük tehát azokat megsemmisítenünk gondatlanság, tudatlanság által, hanem gyűjtjük és növendékeinkkel is gyűjtessünk s mentünk meg a mit megmenthetünk s azután küldjük a Sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeumba, a hol köszönettel veszik és meg is őrzik addig míg a székely nép el itt e keleti vegváron s vilagosítsuk fel székely népünket, hogy a „dicső múlt emlékeiből merítsen erőt a jövő s e nemzedek munkája szolgáljon példaul a jövő munkájához.”

H I R E K

— **Áthelyezés.** A választás és közoktatásügyi miniszter Nagyalgai János szépvíz-csücsi és Geiszler Péter kunszentmártoni állami elemi iskolai tanítókat kölcsönösen áthelyezte.

— **Az idén nem lesz népfelkelési szemle.** A honvédelmi miniszter korrendeletet küldött szét az arrb illetékes hatóságoknak, hogy az evenként kötelező népfelkelési időszakai jelentkezés a folyó évben nem fog megtartani.

— **Halálozás.** Szász Rezső máv. tisztviselő e hó 15-án térfi életének legjaván, 30 éves korában elhunyt Budapestén. Az elhunytban öv. Szász Ignác nérnő gyermekét, Szász Gyula vm. aljegyző testvérét vesztette el.

— **Samassa meghalt.** Egerből jelentik, hogy Samassa József egri érsek ma hajnalban meghalt. Samassa utoda Szintecsyáni Lajos lesz.

— **A csikmegyei polgári leányiskolában** a beiratások szeptember hó 3., 4. és 5-én d. e. 9—12-ig d. u. 3—5-ig, a felvételi, javító- és pótvizsgálatok 2-án d. e. 8 óratól kezdődőleg tartanak meg. A beiratáshoz minden tanulónak magával kell hoznia születési, iskolai és újrairatási bizonyítványát. Az előadások szeptember 6-án kezdődnek.

— **Gyilkosság.** Csikszentimrén folyó év aug. hó 19-én Gergely János csikszentimrén lakos két szúrásal megölte Csizsér János ugyanodaváló lakost. Az este indok az, hogy meg 1897-ben Csizsér János hába szúrta Gergely Jánost s a szúrások következtében utóbbi bema lett. Soha sem tudta elfelejteni, hogy az ő szerencsétlenségét Csizsér János okozta s ezért folyó hó 19-én este megleste, a midőn Csizsér János pálinkáért a Kristó Imre korcsmába ment s a mint a kapuhoz érkezett, az ott lecsúszkó Gergely János előugrott, kétszer egymásután szöven szúrta. Sérített ott a helyszínen azonnal meghalt.

— **Baleset.** Szekeres Veronika dánfalvi lakos egy és fél éves kis fia, aki a nagyanyja özv. Both Mártonné gondozásába volt bízva, folyó hó 18-án a déli órákban a lakások mellett levő malomárkba esett és belefullt. A nagyanyának valami sürgős dolga akadt s elment hazulról s a kisgyereket a 9 éves Both Józsefre bízta. Természetes, hogy Both József, aki magára is alig képes vigyázni, a felügyelet elmulasztotta s ez okozta a balesetet.

— **Minta házaspár.** Gál Lajos gyergyóalfalvi lakos folyó hó 16-én mint gyengélkedő otthon maradt s midőn a neje este a mezőről haza ment, veszekedni kezdett vele azért, hogy az nem akart kezesse lenni anyósának, a veszekedés hevében az aszszony egy pléh tányért ragadott fel s azt a férjhez dobta, erre meg Gál Lajos egy vasléczkkel ütötte fejbe a feleséget, aki mindjárt eszméletlenül terült el a földön s a következő reggel meghalt.

— **A vadásztársaság mulatsága.** A múlt szömbökben helyszűke miatt nem adtuk hírt arról, hogy a csikszereadi Vadásztársaság folyó hó 15-én délután lényesen sikerült vadászmulatságot rendezett Zsögödi úrdón. Városunk intelligenciája közöl nagyon sokan vettek részt a mulatságon s a felszölen jövedékben a késő éjjeli órákig maradt együtt a társaság.

— **Névváltoztatás.** A helygymnázium Román Károly eszobfalvi illetőségű, csikszereadi lakos, valamint Viktor utónévű kiskorú gyermeke családi nevének Marosira kért átváltoztatását engedélyezte.

— **A székyélföldi vikárius.** A görk kath. magyar püspökség létesítése folytan versengés indult meg a székyélföldi vikáriusság székhelye iránt Székelyudvarhely városa igen ügyes megindokolással magának követeli — több mint történeti jogon. Fel is ajánlott már az új magyar egyháznak jelentékeny nagyságu ingyen telket a város föhlyén. Hír szerint azonban befejezett tény, hogy a hajdudorogi görk. kath. magyar püspökség fenntartása alá tartozó székyélföldi püspöki helynökség székhelye Marosvásárhelyen lesz. Ez is a mostani kormány érdekepolitikáját igazolja lényesen, mert ha Marosvásárhely kapja a vikárius székhelyet, az csak jutalmazása lehet az igazságügyi miniszter- és ita érdekében teljesített kortes szolgálathoz. Kár, hogy a székyé görög katolikusok érdekét alárendelik egy város kapzsi fejlődési vágyának, mert a vikárius székhely kérdésén Gyergyószentmiklós és Udvarhely sokkal kedvezőbb földrajzi fekvésük folytán mar. Marosvásárhely.

— **A cseléd karhatalommal való visszakísérése.** Eddig az volt a szokás, hogy ha egy gazdasági cseléd minden felmondás nélkül ott hagyta a gazdáját, karhatalommal vissza lehetett vinni és a cselédnek tovább kellett szolgálnia. Ezt a rendelkezést még a cseledeknek igen kedvező 1907. évi cseléd-törvény is fenntartotta.

Azonban a földmivélsügyi miniszter a napokban egyik határozatában azt mondja, hogyha valamely cselédet karhatalommal vissza visznek s az nem akar tovább szolgálni, akkor el kell bocsátani, mert visszattartani nem szabad. Szóval illuzióriussá van léve a cseléd törvénynek a gazdára egyedül kedvező rendelkezése is.

— **Örömhír a felekezeti tanítóknak.** A kultusz-minisztériumból kiszivárgott hírek szerint az ország összes községi és felekezeti tanítói szeptember hó folyamán meg fogják kapni a pénzügyminiszter által kiáltásba helyezett 2 millió koronából a drágasági pótlékok. Hogy fejenként mennyi lesz kiutalva, nem tudható.

— **A kántortanítók fölmentése a sekrestyési teendők alól.** A magyar kath. püspöki kar folyó évi április 25-én és 26-án tartott tanácskozásai folyamán tárgyalta a magyar kath. tanítók országos bizottságának és a kath. tanügyi tanácsnak emlékiratát a kántortanítóknak képesítéshez nem kötött (sekrestyési

és harangozó) teendők alól való felmentése tárgyában. A püspökkari tanácskozmány kimondotta, hogy a nagymélt. püspöki kar a harangozás gondozására és a sekrestyési teendők ellátására a tanítókat kötelezni nem kívánja. — Azonban, ha valamely tanító a hitközséggel ez irányban kolön megállapodni kíván, ebben sem a hitközség, sem a tanító szabadságát nem korlátozza, hanem az intézkedést rábízza az iskolaszökre. Ez a döntés azt jelenti, hogy a kántortanító nem kötelezhető a harangozó és sekrestyési teendők ellátására. Ezek a foglalkozások a tanítói és kántortanítói állással viszonyban nincsenek és így az áresedésbe jött állások hivatalos hirdetéseibe sem vehetők fel, mint az állással járó kötelezettségek. — Ezzel az intézkedéssel beteljezést nyert az 1907. XXVII. t.-c.-nek az az intézkedése, amely e képesítéshez nem kötött foglalkozások után megállapított jutalékokat a javadalmi jegyzőkönyvből és a díjlevélből kihagyományt rendelte. A mi egyházmegyékben ugyan nem igen aktualis ez a rendelkezés, közöljük azért, hogy minél szélesebb körben publikáltassék.

— **Az ügyvédvizsgáló-bizottság új tagjai.** Az igazságügyminiszter a marosvásárhelyi ügyvédvizsgáló-bizottság tagjává Császár Béla és Fekete Imre marosvásárhelyi ítélőtáblai bírákat az 1912. év végéig terjedő hatályalvá kinevezte.

— **Állatdíjazás.** Csikvármegye Gazdasági Egyesülete a m. kir. földmivélsügyi miniszter által engedélyezett díjakkal 1912. évi november hó 3-án Kászonalitzán, 4-én Csikuskánón, 5-én Csikmindszentén, 6-án Csikszentmiklósán és 7-én Csikdánfalván Állatdíjazást tart a következő díjakkal és feltételekkel. Díjak: I. Egy éves üszök, melyek 1911-ben születtek: I. díj 30 kor. II. díj 20 kor. III. díj 10 kor. (4 díj) 40 kor. II. Két éves üszök, melyek 1910-ben születtek: I. díj 50 kor. II. díj 30 kor. III. díj 20 K. (3 díj) 60 kor. III. Borjas telencek 1912-beli borjúkkal. I. díj 30 kor. II. díj 30 kor. IV. Sertések. Első sorban malacos kocák díjaztatnak. (Ezek hiányában nevelt süldő kanok és süldő kocák) I. díj 20 kor. II. díj 10 kor. (2 díj) 20 kor. III. díj 5 kor. (2 díj) 10 kor. V. Kosok. I. díj 20 kor. II. díj 10 kor. III. díj 5 kor. (2 díj) 10 kor. Díjazás feltételei: Díjazásra csak csikvármegyei gazdák jelentkezhetnek magyar-erdélyi fajtahoz tartozó tehénekkel, üszökkel és sertésekkel. Sertéseknél ugyanazon minőség mellett azon fajta részesül előnyben, amely a község köztenyésztési irányának, illetőleg a községbe kiosztott tenyészkanok fajtájával egyezik. Pénzdíjakat csak kis gazdák (50 holdon alul), továbbá papok és tanítók nyerhetnek. Nagyobb gazdák, valamint azok, kik gazdaságuk, iparuk, kereskedésük vagy más jövedelmük után legalább 80 kor. összes évi adóval vannak megterve, oklevéllel tüntetnek ki. A kiállító bélyegmentes községi bizonyítvánnyal köteles igazolni, hogy a kiállított állat saját nevelése, vagy legalább egy év óta birtokában van. A kiállítás és bíralat a megjelölt helyeken és napokon reggel 9 órakor kezdődik, mikor az állatoknak fél órával előbb a községi előjárású által kijelölt helyen kell legyenek. Egy kiállító csak egy díjat nyerhet. A bíralat nyilvánosan történik s a bíralat alá vett állatok előnye, avagy hátrányai a gazdaközönség okulásá végett nyilvánosan sorolhatók fel. A díjak a bíralatok elvégzése után nyomban bélyegtelen nyugta ellenében kiosztatnak. Azon díjat nyertektől, kik a Gazdasági Egyesületnek nem tagjai, a díjazások költségeinek fedezésére a nyert díj 10 százalékát levonatik. — Felkérjük gazdáinkat, hogy a díjazásokon állataikkal minél számosabban jelenjenek meg, hogy ezáltal az minél érdekesebb és tanulságosabb legyen. A díjazások ügyeit a gazdasági egyesület állattenyésztési szakosztálya és a kir. gazdasági felügyelő ur a járási mezőgazdasági bizottság közreműködésével intézi. Ide vonatkozó minden felvilágosítást az egyesület titkári hivatala és a járási főszolgabírórság ad. Csikszereada, 1912. július hó 11. — Csikvármegye Gazdasági Egyesülete, mint vármegyei Mezőgazdasági Bizottság.

— **Folyó hó 25-én** délután Gözsy Árpád gyógyszerára lesz nyitva.

— **Szavazzunk! Szavazzunk!** A Gyergyószentmiklósán székelt „Alkohollelles Szövetség” széleskörű mozgalom megteremtésében fejt ki lelkes tevékenységet, hogy a korcsmák vásár- és ünnepnapjait, valamint a választások napja alatti 36 óras zárva tartása érdekében olyan erős közvélemény emelje fel követelő szavát, amely a magyar törvényhozást is cselekvésre készíti. E célból az összel egy nagyszabású memorandumot juttat a törvényhozó szöme elé amelyben a korcsmák vásár- és ünnepnapjait, valamint a választások napja alatti 36 óras zárvatartásának megváltoztatását haladéktalan nemzeti követelménynek mutatja be. A memorandumhoz már előre gyűjtik az aláírásokat. Eddig is több ezerre rug az aláírások száma. A Szövetség ez uton is kéri mindazon nőket és férfiakat, — 16 éven felül — akik a kérdésben az

Alkohollelles Szövetség álláspontján vannak, szíveskedjenek a memorandumhoz aláírásokat gyűjteni. Aki ezt megtenni szándékozik, az vegyen egy iv miniszter papírt és annak az első oldalán felül írja oda:

„Folytatolások aláírásai iv a korcsmák vasárnapjait, valamint a választások napja alatti 36 óras zárvatartása érdekében.”

Es azután írassa alá minden jó ismerőssel, még pedig 2 hasabosan. A név olvashatóan írandó ki a foglalkozás és lakhely és megye megnevezéssel, hogy az aláírás hitelessége ellen kifogást tenni ne lehessen. A megített ívek „Az Alkoholizmus Ellen” szerkesztőségére címre küldendők be augusztus hó végéig. Az aláírásai ivatek hozzá költetnek a memorandumhoz.

A megnevezett folyóirat szerkesztősége mindenkinél készséggel küld aláírásai ivatek, csak kérjük egy levelező lapon.

— **Az absztinens és a jövő.** A Magyar Gazdaszövetség hivatalos lapja, a „Gazdaszövetség,” a folyó számában ezen a címen foglalkozik a kérdésről, hogy a falu kulturájának, haladásának és emelkedésének céljából az a legelső teendő minden egyes faluban, ahol még eddig nincsen, gazdakört alakítani. Ezért felhívja a falu vezetőségének figyelmét arra, hogy minél előbb alakítsák meg a gazdakört, amelynek célja legyen a faluban a község gazdasági kérdések iránti érdeklődést felkelteni, mert a közel jövő vampohtikai küzdelme szükségessé teszi, hogy minden egyes gazda egészen tisztában legyen ezekkel a kérdésekkel és hogy öntudatosan állhasson meg jogai mellett.

— **Absztinens képviselők.** Az Alkohollellesek előrehaladásának a különböző országokban legbiztosabb fokmérője, hogy milyen számban vannak a törvényhozásban képviselve. Hazánkban ezidő szerint négy absztinens képviselő van; Nadányi Gyula, Lévy Mihály, Zelenyák János és a közismert kázdó alkohollelles Neugebauer Emil. A förendlíházban pedig gróf Mailáth és Fischer püspökök képviselik az alkohollelleseket. Külföldön persze előbbre vannak. Dániában 25 $\frac{1}{2}$ %; Norvégiában 24 $\frac{1}{2}$ %; Svédországban 38 $\frac{1}{4}$ %; Nagy Britániában 27 $\frac{1}{2}$ % és Szwécban 1 $\frac{1}{2}$ %-a a törvényhozóknak absztinens.

Szám 1326—1912.

Árverési hirdetés.

Oklánd község képviselőtestületének határozata folytán közhírre teszem, hogy a község által ugyanon épített korcsmahelyiség a mellékhelyiségekkel 1912. szeptember 15-én d. e. 11 órakor, 3 évre terjedő időre a községfőháza tartandó nyilvános szóbeli árverésen berbeadatik.

Kikiáltási ár 2000 korona. Bónatpénz 10% készpénzben. Részletes feltételek a körjegyzői irodában megtekinthetők.

Oklánd, 1912. aug. 18.

Pál, körjegyző.

Pincehelyiség

az állomás közelében azonnal kiadó. Bővebbet: **Winzár Miklós** a Csikmegyei Székely-
* * * bank könyvelőjénél, * *

Árverési hirdetés.

Gyergyószereada város közbirtokossága részéről közhírre tesszük, hogy nevezett birtokosságnak tulajdonát képező és a csiklaploczai és zsögödi határlan lévő erdőterületen a folyó év tavaszán a szél által ledöntött fak meg pedig: Kurfateje nevű erdőrészen 1784 darab átlag 20 cm. középméretű és 41 darab átlag 45 cm. mellmagasságu átmérőjű lábán álló száraz, meggyűrűzött és körülbelül 1077 m³ fenyő haszonfára deesült fakészlet, melynek kikiáltási ára 6280 korona. A „Lajos” nevű erdőrészen 323 drb. átlag 20 cm. középméretű szél döntölt és 36 darab átlag 34 cm. mellmagasságu átmérőjű lábán álló száraz meggyűrűzött és körülbelül 350 m³ fenyő haszonfára becsült fakészlet 2112 (Kettőezerszázötvenkettő) korona kikiáltási ár mellett Csikszereada város tanácsházánál 1912. augusztus hó 31-én d. e. 9 órakor tartandó zárt írásbeli ajánlatú egybekötött nyílt szóbeli árverésen eladnak.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott zárt ajánlatok szintén 10% bónatpénzzel látandók el. Az ajánlatban kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri és magát azoknak aláveti.

Útőjanlatok nem fogadhatók el. Az árverési feltételek és a becslésre vonatkozó közlelbi adatok a közbirtokosság elnökénél megtekinthetők.

Csikszereada 1912. augusztus 11-én.

Csikl Károly
birt. jegyző

Ily Hajnó József
birt. elnök

UJDONSÁG!

UJDONSÁG!

Óra és Ékszer!

Iparművészeti ujdonságok, étvös munkák gyári áron alul beszerezhetők **BRASSÓI SCHAPIRA ARNOLD** fiók-üzletében Csikszereda, Kossuth L. u. 254. sz. Szabad megtekintés vétele kényszer nélkül. Dús raktár **arany és ezüst svájci zseb- és ingó-órákban** teljes jóállás mellett, valamint női- és férfi óraláncok, függők és alkalmi ajándékokból u. m.: **dohány- és szivartárcák, ezüst séta pálcák, szipkák és látszerek stb.**

Arany és ezüst törlőlecek a legmagasabb árában becséreltetnek esetleg megvétetnek. — Minden e szakmába vágó javításokat a legredukáltabb munkadíjért teljes jóállás mellett elvállalok — Levél általi meghívásra a t. vidéki vevőimet is szívesen meglátogatom. Tisztelettel:

SCHAPIRA ARNOLD.

ÉRTESÍTÉS.

Tudomására hozom a nagyérdemű helybeli és vidéki közönségnek, hogy raktárt tartok mindennemű

cserepékályhákból.

Elvállalom mindennemű cserepékálya és takaréktűz-helyek felállítását, átalakítását és takarítását, továbbá fürdőkádak és fürdőszékák és faburkotok kirakását fujenc porcellánból és minden e szakmába vágó dolgokat pontosan és lelkiismeretesen eszközölk. Vidékre is kellő felvilágosítást nyújtok. Értekezni lehet **MICINA REZSŐ** és **VEJE** cégnél Csikszeredában.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, maradok tisztelettel:

LUKÁCS FERENC cserepékályhás.

Erdély legkivalóbb minőségű

pecsenye buteliás borai

Gróf Teleky Samu sárdi pincéjéből

Raktár: Lőrincz J. cégnél Marosvásárhely. Kaplató minden vendéglőben.

Méhészek!

Akik megbízható helyről, tiszta méhviaszból készült műlepet óhajtanak beszerezni, forduljanak bizalommal **Szatmári Szabó István** méhészetéhez Pankota (Arad megye), mely méhészet amerikai hengerprésszel készített bármily méretű műlepek készítésére csomagolva K. 560-ért szállítja utánvétellel, míg viaszkészletek nem fogy.

KINCSET ÉR

Tordy-féle Hollandi 3 király tea

mivel nemcsak hashajtó, hanem egyuttal étvágyjavító, gyomortisztító, emésztést elősegítő, bélműködést szabályozó, nemkülönben a legmakacsabb gyomorban is segít. Csomagja (kbl. 10-12-szeri használatra) gyógytárban 50 fill.

Minden gyógytárban kapható.

26-32

A Csikszeredai Takarékpénztár t. t. és Fióktintezeti

ugy a régi, mint az új betétekre jelenleg 4 1/2 % kamatot fizetnek. Az igazgatóság.

VARÁZSFUVOLA.

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „varázsfuvola” rendkívül kellemes, 20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Díszes kivitelben, kottafüzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona.

Csakis Wagner a „Hangszer-Király” országszerte elismert legolcsóbb hangszerárúházában kapható, Budapest, József-körút 15. Gyorsjavító műhely. Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Egy 2-3 gimnáziumot végzett jó családból való fiu nyomdász tanoncnak felvétetik.

Üzletáthelyezés.

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy üzletemet a Kossuth Lajos-utca és Vörösmarty-utca sarokra, a plébániával szembe helyeztem át, hol raktáron tartok férfi- és női legjobb szöveteket s készítek elegáns szabású divatos ruhákat. Kérem a nagyérdemű divatpártoló közönség pártfogását, maradok szolgálatra kész

Ádám József divatszabó,
Csikszereda.

Értesítés. Tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség szíves tudomására, hogy Csikszeredán (a Nagy Dohánytözsde mellett) már meglévő könyv-, papír-, írószkerkereskedéssel kapcsolatos

Könyvnyomdai üzletemet

folyó év július hó 1-től saját helyiségembe (volt „Kossuth-kávéház”) helyeztem át. — Midőn ezt a n. é. közönség szíves tudomására hozom, egyben tudatni kívánom, hogy új helyiségemben Könyvnyomdát a legmodernebb gépekkel szereltem fel s így tisztelettel kérem a n. é. közönséget, hogy szakszerűség tekintetében kifogástalan üzletemet becses megbízásaival és pártfogásával megtisztolni méltóztassék, mivel szakképzettségem által minden jogos kívánalomra pontosan meg fogok felelni.

Kiváló tisztelettel: **Szvboda Miklós.**

A legszolgálatosabb kiszolgálásba vesz részt mindenki.

Értesítés.

Van szerencsém úgy a helybeli, mint a vidéki nagyérdemű vásárló közönségnek szíves tudomására hozni, hogy üzletemet, amely ezelőtt fűszer, csemege, liszt, csemege különlegességek, olaj, festék, ásványvizek és diszjú árukkal volt berendezve, most újabban kibővítettem

konyhaberendezési cikkekkel

is. Kapható mindennemű edényféle, evőeszközök olcsóbb és jobb minőségben, ugyszintén fűveárukban és csinos majolika tárgyokban, fűvegészletekben, és disztárgyakban, továbbá a padló behúzó olajnak úgy nagyban, mint kicsinyben való elárúsítását, a Grell Károly-féle süteménynek raktárát, úgy kapható, mint nála: 6 drb 20 filléért, azonkívül még mindennemű rum és édesített italokat jó és finom minőségben, parket kefcék, mázak, padló tisztító vas forrás és más vegyszerteli cikkekben is.

A nagyérdemű közönség, hogy meggyőződést szerezhessen, úgy kérem, személyes látogatásaikkal megtisztelni.

Tisztelettel:

Pototzky Andor

A bevásárlásokat kívánatra házhoz szállítom.

HALTENBERG BÉLA

:: kelme és szőrmestető vegytisztító és gőzmosó gyára KASSA, ::

Szíves tudomására hozom a Csikszereda város és vidéke nagyérdemű közönségének, hogy gyáram képviselét

Máthé József

női divat kalap és rövidáru kereskedőnek adtam át.

Elvállalok uri-, női- és gyermeköltönyök, diszitó- és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csippek és szőrmék vegytisztítását és festését.

Ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását a legzebb kivitelben,

Szállítás és csomagolás díjtalan.

Szíves megbízásokat kér

Haltenberg Béla.

Lapunk könyvnyomdai üzletét az új helyiségébe (volt Kossuth kávéház) helyezte át.

Tavaszi ujdonságok megérkeztek.

== Szép választék a legújabb divatu női, férfi és gyerek divatcikkekben ==

Pototzky Pál női és férfi divatüzletében Csikszeredán,

hol mindennemű varrógépek, gyerekjátékok, temetkezési cikkek, kész női és férfi ruhák, cipők, kalapok, nyakkendők, utazó kosarak, bőröndök olcsón kaphatók.

Mátrai Ignácz

órász, ékszerész és látszerész Csikszereda, saját ház

Ajánlja dusan berendezett legújabb szerkezetű

arany- ezüst és Omega zsebrókat.

Állandó nagy raktárt tart valódi drágakövé

ékszerekből

Továbbá látszerész cikkek nagy választékban.

Olcsó árak! — Pontos kiszolgálás!

Javítások gyorsan és lelkületesen készítenek el.

GÉPÜZEMŰ

asztalos vállalat

Csikszereda Vörösmarty-
utca 21. szám.

Készít asztalos munkákat minden kivételben. Elvállalja faanyag kidolgozását asztalos mester uraknak szakszerű gépei által mérsékelt munkadíj ellenében.

HIRDETÉSEKET

olcsó ár mellett felvesz a kiadólívat.

POHARAS

Legjobb sör

SÖR

a „Pilseni Ösforrás“

Csikvármegye területén
egyedüli elarúsító hely Csik-
szeredában:

özv. Nagy Istvánné Zoldfa-vendéglője

hol mindennap frissen csapolva poharunkint kapható.

Nuridsány Márton

női és férfi divatüzlete új helyiségében
Csikszeredán (a régivel szemben)

A legnagyobb választékban kaphatók az összes
női és férfi divatárak a legolcsóbb árban.

Elismert, szolid bevásárlási hely.

Kéretik a címre ügyelni!

A nagyérdemű hölgyközönség becses figyelmébe!

Bécsi és budapesti körutamból hazatérve, szíves tudomására hozom a n. e. hölgyközönségnek, hogy Csikszeredában a Rákóczi-utcában levő dohánytörsde mellett, a mai kornak megfelelő és a legkényesebb igényeket is kielégítő

Női kalap divattermet és modellek szerint fűzőkészítő műhelyt

nyitottam. Raktáron tartok párisi és bécsi modell-kalapokat, ugyszintén minden e szakmába vágó divatcikket. Elvállalom mindennemű kalapoknak izletes díszítését és átalakítását. Gyászkalapokat raktáron tartok. Merték szerint készíték megfelelő módon: fűzőt, haskötőt, hűtegyenesítőt és mell-tartókat; minden e szakmába vágó cikkek javítását és takarítását pontosan és jutányos árban eszközölöm. A t. hölgyközönség jóakaratu támogatását kérve és biztositva a pontos kiszolgálásról, vagyok tisztelttel!

Ligeti Samuné női kalap divatterme
CSIKSZEREDÁBAN.

Filó Károly nagy temetkezési intézete, Csikszeredán, saját ház.

Nagy választék mindenféle temetkezési cikkekben, u. m.: érc- és fakoporsók a legugyszerűbbtől a legdíszesebb kiállításban, szemfödelek, könyök- és fejpárnák, harisnyák, gyászfátyolok, gyertyák és szalagok, gyászjelentések stb. stb.

Koszoruk és koszoru szalagok óriási választékban. Üvegfedelű ércoporsók kizárólagos raktára. Díszes gyászkocsik.

Temetkezéseket elvállal pontos kiszolgálás és szolid árszámítás mellett.

Értesítés!

Van szerencsém a t. hölgyközönség szíves tudomására hozni, hogy a **disztlőnöm Párisban** volt tanulmány uton, a honnan február hó elsején jött vissza.

Szezszerü ujdonságok

március hó elejétől már raktáron vannak.

A t. hölgyközönség szíves pártfogását kérve, maradok tisztelttel:

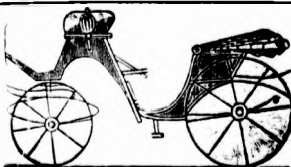
MÁTHÉ JÓZSEF női divatkalap- és rövidáru-üzlete,
CSIKSZEREDA, Kossuth Lajos-utca (Grünwald Albert-féle ház).

CSEH ISTVÁN

mészáros és hentes CSIKSZEREDA.

Naponta frissen vágott marha, borju és sertés hus, saját készítményü felvágottak, sonka, kolbász és tormás virstli. Szalonna és zsír nagyban és kicsinyben.

Pontos kiszolgálás.

SZABÓ FERENC

kocsigyártó, nyerges, kárpitos és szíjgyártó üzlete

Csikszereda, Mikó-utca 16 sz.
(Saját ház.)

Kocsigyártó, nyerges, fényezési munkák, ugyszintén kárpitos, butorbehuzás és díszítési munkák, matracok és puflanok: kész kocsik, szekerek, szánok és mindenféle töltött és töltetlen butorok, a lehető legjutányosabb árakort; esetleg részletfizetés mellett is kaphatók. Saját készítményü ágyfotelek, ruganyos matracok, elegáns falakkal, valamint kocsi ülések stb. állandó raktáron. Egyedüli bizományi raktár a Lukrécia bálnafestő- és inprognáló z-íradékok fekete és naturszínben.

Legjutányosabb be- vásárlási forrás

ugymint: hajtápkabak, manikör-
keszletekben, zsebkésekben, pénz-
erszenyekben és mindennemű külön-
legességekben, valódi YES porcellán
pucler, Dianna soshorszesz és Nestlé-
féle gyermek tápliszit, filerakata

FEKETE VILMOS Első Csikmegyei
állatzer- és piperekereskedőseben
— Csikszeredán. —

Kellemes üdítő itál

**a Hosszuaszói Erzsébet
SAVANYUVIZ**

1 literes palackban 10 fillér. Megrendelhető:

**A Hosszuaszói forrás
kezelősegenél Csikszeredán.**